

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 5C/41/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8212202003
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zdenka Saraková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2013:8212202003.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov samosudkyňou Mgr. Zdenkou Sarakovou v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a.s. so sídlom Metodova č. 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270 proti žalovanej Z. T., O.. X.X.XXXX, V. F., G. Č.. XX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká č. 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, nám. SNP č. 7, 091 01 Stropkov o zaplatenie 670,51,-eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalobu o zaplatenie 670,51 eur s úrokom z omeškania 10 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia zamietá.

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou, ktorú podal na tunajšom súde dňa 9.6.2010 a o ktorej začalo konanie na tunajšom súde pod sp. zn. 5C/136/2010 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 661,15 eur s úrokom z omeškania vo výške 10 % ročne z dlžnej sumy od 6.2.2009 do zaplatenia a na náhradu trov tohto konania. Žalobu odôvodňoval tým, že žalobca so žalovanou uzavrel 2.6.2008 zmluvu o pripojení č. R., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky a dňa 6.7.2008 zmluvu o pripojení č. R., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. V zmysle týchto zmlúv žalobca vypožičal žalovanej 2 ks SIM kariet, ktoré umožňovali žalovanej využívať telekomunikačné služby poskytované žalobcom a k SIM kartám boli pridelené účastnícke telefónne čísla XXXX XXX XXX, XXXX XXX XXX. Podľa uzavretého dodatku k zmluve č. A3762344 odpredal žalobca žalovanej mobilný telefón zn. SAMSUNG SGH-J700 za kúpnu cenu 9,63 eur a pri uzavretí dodatku k zmluve č. R. odpredal žalovanej mobilný telefón zn. NOKIA N95 za kúpnu cenu 99,25 eur. Tvrdil, že žalovaná riadne a včas nezaplatila cenu poskytnutých služieb za obdobie od 18.9.2008 do 18.11.2008, čím porušila zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluvám, časť následky neplnenia si zmluvných povinností, je povinná zaplatiť navrhovateľovi zmluvné pokuty celkom vo výške 995,82 eur. Žalobca poukazoval na to, že pokusom o pokonávku zo dňa 22.2.2009 oznámil žalovanej sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty a vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote, následne v zmysle článku 4 všeobecných podmienok ukončuje platnosť zmlúv. Pretože žalovaná nereagovala žiadnou úhradou a to ani čiastočnou, žalobca sa domáha, aby žalovaná bola zaviazaná uhradiť žalobcovi 665,35 eur z titulu neuhradenej ceny služieb a sumy 995,82 eur titulom zmluvných pokút a aj k zaplateniu úroku z omeškania.

V priebehu konania vo veci ešte pod sp. zn. 5C/136/2010 žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie 325,31 eur s úrokom z omeškania z tejto sumy späť a v tejto časti žiadal konanie zastaviť a to z dôvodu upustenia od vymáhania časti zmluvných pokút. Trval naďalej na vymáhaní časti zmluvných pokút, vo výške ktorá predstavuje rozdiel akciovej ceny a predajnej cenníkovej ceny mobilného telefónu a na žalobe v časti o zaplatenie neuhradenej ceny služieb vo výške 665,33 eur. Nárok na doplatenie

zmluvných pokút si ešte uplatňoval vo výške 670,51 eur, teda celkom trval na žalobe v časti o zaplatenie istiny 1 333,86 eur a príslušenstva z tejto istiny.

Súd uznesením č.k. 5C/36/2010-66 zo dňa 26.11.2010 konanie v časti o zaplatenie 325,31 eur s úrokom z omeškania z tejto istiny v sadzbe 10 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia zastavil.

V časti o zaplatenie istiny 1 333,84 eur s úrokom z omeškania 10 % ročne z tejto istiny od 6.2.2009 do zaplatenia a v časti o náhradu trov konania vec vylúčil na samostatné konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 2.2.2011.

Konanie vo vylúčenej veci pokračovalo pod sp. zn. 5C/47/2011. Predmetom konania v tejto veci bol ešte nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných pokút vo výške 670,51 eur a o zaplatenie 665,33 eur titulom neuhradenej ceny služieb.

Súd rozsudkom č.k. 5C/47/2011-12 zo dňa 18.4.2011 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 665,33 eur s úrokom z omeškania zo sumy 294,56 eur v sadzbe 8,5 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia, zo sumy 311,49 eur v sadzbe 7,5 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia a zo sumy 60,61 eur v sadzbe 6,5 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia do troch dní po právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v časti o zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 294,56 eur v sadzbe prevyšujúcej úroky z omeškania 8,5 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia, zo sumy 311,49 eur prevyšujúcej sadzbu úroku z omeškania 7,5 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia a zo sumy 60,61 eur prevyšujúcej sadzbu úroku z omeškania 6,5 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia žalobu zamietol.

V časti o zaplatenie istiny 670,51 eur (zmluvné pokuty) s úrokom z omeškania 10 % ročne z tejto sumy od 6.2.2009 vec vylúčil na samostatné konanie s tým, že v ňom bude rozhodnuté o trovách celého konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť.

Konanie vo vylúčenej veci ďalej pokračuje pod sp. zn. 5C/41/2012, predmetom konania tak zostal ešte nárok žalobcu na zaplatenie sumy 670,51 eur (ako časti pôvodne uplatňovaných zmluvných pokút po čiastočnom späťvzati žaloby) s úrokom z omeškania 10 % ročne od 6.2.2009 do zaplatenia z tejto sumy a rozhodnutie o náhrade trov celého konania.

Ešte v štádiu konania vedeného pod sp. zn. 5C/47/2011 bolo súdu doručené dňa 27.7.2011 oznámenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane žalovanej podľa ustanovenia § 93 ods. 2 O.s.p. Išlo o vstup v štádiu odvolacieho konania. Následne sa vedľajší účastník vyjadroval k žalobe tak, že doručil súdu písomné podanie zo dňa 3.11.2011, v ktorom uvádza, že nenamieta citovaný rozsudok vo veci sp. zn. 5C/47/2011-12 zo dňa 18.4.2011 vo výroku, ktorým bolo žalobe v časti o zaplatenie 665,33 eur s príslušným úrokom z omeškania vyhovené. Uvádza, že má záujem vystupovať v konaní ako vedľajší účastník na strane žalovanej vo vylúčenom konaní o zaplatenie zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide o tento nárok, navrhoval žalobu v tejto časti zamietnuť a vysloviť, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Poukazoval na to, že pokiaľ ide o nárok žalobcu na zaplatenie zmluvných pokút po čiastočnom späťvzati časti zmluvných pokút poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka a 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka s tým, že žalovaná by mala povinnosť zaplatiť zmluvné pokuty v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojej povinnosti v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom. Takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprimerane ukracuje spotrebiteľa. Poukazuje na to, že súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, je podstatné a rozhodujúce, že nimi napádaná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Odvoláva sa v tejto súvislosti aj na obdobné rozhodnutia v právnych veciach o neprijateľnosti zmluvnej pokuty, v ktorých už Krajský súd v Prešove rozhodol o neprijateľnosti zmluvnej pokuty a to rozsudkom zo dňa 9.5.2011 vo veci sp. zn. 18Co/36/2010 a rozsudkom zo dňa 29.6.2011 sp. zn. 2Co/137/2010. Taktiež zastáva názor, že vzhľadom na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinný žalobca zdržať sa používania nekalej podmienky z dôvodu jej neprijateľnosti v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Ak žalobca podal žalobu pred právoplatnosťou citovaných rozsudkov, nemôže trvať na uplatnení svojho nároku z neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tejto časti by mal podľa vedľajšieho

účastníka žalobca zobrať žalobu späť. Navrhoval, aby žalobca bol zaviazaný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000.- eur, od tohto okamihu ide o drobný spor (znenie účinné od 1.1.2013).

Podľa § 115a ods. 2 O.s.p. pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

V priebehu konania dosiahol predmet konania sumu ku dňu rozhodnutia nižšiu ako 1 000.- eur, teda je predmet konania nižší ako suma 1 000.- eur (670,51 eur + 10 % úrok z omeškania od 6.2.2009 do dňa rozhodnutia nepresahovali spolu sumu 1 000.- eur) a preto súd konal v tejto veci ako v drobnom spore a rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) vyhlásil na úradnej tabuli súdu dňa 15.1.2013 s tým, že rozsudok bude vyhlásený dňa 29.1.2013.

V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisu, medzi účastníkmi boli uzavreté štandardné formulárové spotrebiteľské zmluvy. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Základnou črtou spotrebiteľskej zmluvy je to, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva o pripojení a jej dodatok túto charakteristiku spĺňajú. Ich súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania majúce charakter všeobecných obchodných podmienok, ktoré žalovaný ovplyvniť nemohol, nakoľko boli už vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov.

Výška zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 2.6.2008 č. R. bola uvedená 10 000,- Sk (331,94 eur) pri dobe viazanosti 24 mesiacov. Podľa bodu 2.5 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 2.6.2008 v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku („najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti.....“), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 10 000.- Sk.

V zmluve o pripojení č. R. zo dňa 6.8.2008 a v jej dodatku zo dňa 6.8.2008 je uvedená zmluvná pokuta vo výške 20 000.- Sk (663,88 eur) pri dobe viazanosti 24 mesiacov. Podľa bodu 2.5 dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 6.8.2008 v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka uvedenej v bode 2.3 alebo 2.4 tohto článku („najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jej platnosti....“), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu v dojednanej výške 20 000.- Sk.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008 ustanovenia a o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ale nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Obidve zmluvy o pripojení boli uzavreté až po 1.1.2008, teda vzťahuje sa na ne úprava Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008. Je potrebné súhlasiť s vedľajším účastníkom, že žalovaná by mala zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej a nezmenenej výške za akékoľvek porušenie svojich povinností v zmysle zmluvného vzťahu so žalobcom a že takáto zmluvná pokuta má nežiaduci rozmer, je neobhájiteľná a neprimerane ukracuje spotrebiteľa, je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a ako taká je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatnou zmluvnou podmienkou.

Naviac je potrebné uviesť, aj keď výška zmluvnej pokuty nie je zákonom síce limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou, zakotvenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, výkon práv a povinností vyplývajúcich z právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práva oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. V prejednávanej veci povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu 10 000.- a 20 000.- Sk bola viazaná na akékoľvek porušenie povinností spotrebiteľom, vyplývajúcej z uzatvorených dodatkov, čo nepochybne vyplýva z použitého slova „najmä“ v bodoch 2.5 dodatkov k zmluvám o pripojení. Takéto označenie postihujúce rôzne porušenia povinností je neakceptovateľné. Nie každé porušenie povinností je rovnakej intenzity a významu. Je taktiež rozdiel medzi tým, či k porušeniu povinností dôjde na začiatku zmluvného vzťahu alebo na jeho konci. Rovnako pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Paušálne dojednanie zmluvnej pokuty predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje pri akomkoľvek i menej významnom porušení povinností uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v plnej výške a preto ide o neplatnú zmluvnú podmienku. Žalobcovi nemožno priznať plnenie opierajúce sa o neplatnú zmluvnú podmienku.

Súd je toho názoru, že vymedzenie alebo dohoda o zmluvnej pokute tak ako je naformulovaná v bodoch 2.5 dodatkov, nespĺňa ani náležitosti určitosti tak ako si to vyžaduje ustanovenie § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ustanovenie § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinností nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že určitosť dohody o zmluvnej pokute si vyžaduje, aby vyslovene bolo uvedené, za porušenie akých konkrétnych povinností, vyplývajúcich zo zmluvného vzťahu medzi účastníkmi konania, resp. pri porušení ktorých zmluvných povinností vyplývajúcich zo zmluvného dojednávania účastníkov konania vzniká povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu a musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Výška pokuty bola určená, avšak z indikatívneho výpočtu porušení zmluvných povinností, pri porušení ktorých vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vyplýva, že takéto povinnosti nie sú konkretizované tak, aby sa dalo hovoriť o určitosti takéhoto vyjadrenia.

Súd z uvedených dôvodov žalobu o zaplatenie sumy 670,51 eur prísl. zamietol.

O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. Účastníci mali v konaní pomerný úspech, pričom úspech žalovanej bol vo väčšom rozsahu než úspech žalobcu. Žalobcovi tak nárok na náhradu trov konania nevznikol, žalovaná si nárok na náhradu trov konania neuplatnila, pričom o povinnosti nahradiť trovy konania súd rozhoduje podľa ustanovenia § 151 ods. 1 O.s.p. len na návrh a preto súd vyslovil, že účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O trovách konania vedľajšieho účastníka bude rozhodnuté do 30 dní po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia účastníkom na Okresnom súde Bardejov.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočností alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 O.s.p.).